
DU1724 ITALŠTINA PRO HISTORIKY UMĚNÍ

22. ÚNORA 2024

DU1724 Italština pro historiky umění *

Filozofická fakulta

jaro 2024

■ Rozsah

0/2/0. 3 kr. Ukončení: k.

■ Vyučující

Alžběta Filipová, M.A., Ph.D. (přednášející)

Bc. Zuzana Urbanová (cvičící)

■ Garance

prof. Ivan Foletti, MA, Docteur es Lettres, Docent in Church History

Seminář dějin umění – Filozofická fakulta

Kontaktní osoba: prof. Ivan Foletti, MA, Docteur es Lettres, Docent in Church History

Dodavatelské pracoviště: Seminář dějin umění – Filozofická fakulta

■ Rozvrh

Čt 10:00–11:40 B2.13 , kromě Čt 18. 4.

■ Předpoklady

Předmět je určen studentům mateřských oborů

■ Omezení zápisu do předmětu

Předmět je otevřen studentům libovolného oboru.

■ Cíle předmětu

CÍLE?

- orientovat se v italsky psaném vědeckém textu
- s pomocí slovníku takovému textu porozumět
- znát základní italská slova spojená s dějinami umění
- znát základní výslovnostní pravidla, umět přibližně správně přečíst italská slova, jména atd.

- 22/2: úvodní hodina, pravidla výslovnosti
- 29/2: členy, rody podstatných i přídavných jmen, sloveso být
- 7/3: slovesa první třídy, zvrtaná slovesa, sloveso mít
- 14/3: slovesa druhé a třetí slovesné třídy, některá zvratná slovesa
- **SEMINÁŘ (?)**: procvičování a aktivnější použití nejzákladnější gramatiky – týden 18-22/3
- 21/3: přídavná jména podrobněji: skloňování, superlativo assolutto + participio passato
- 28/3: první minulý čas = passato prossimo
- 4/4: passato prossimo 2, příslovce
- 8/4: druhý minulý čas = imperfeto indicativo
- **18/4 – Čtecí týden**
- **SEMINÁŘ 2 (?)**: procvičování a aktivnější použití minulých časů – týden 22-26/4
- 25/4: imperfetto a passato prossimo, předložky
- 2/5: podmiňovací a rozkazovací způsob: úvod
- **9/5 – výuka zrušená**
- 16/5: třetí minulý čas: trapassato prossimo, pasatto remoto
- 23/5: budoucí časy
- Náhradní hodina: 30/5 ?

NĚKOLIK VÝSLOVNOSTNÍCH PRAVIDEL

Numero	Lettera	Nome	IPA	Diacritico ^[1]
1	A, a	a	/a/	à
2	B, b	bi	/b/	
3	C, c	ci	/k/ o /tʃ/	
4	D, d	di	/d/	
5	E, e	e	/e/ o /ɛ/	è, é
6	F, f	effe	/f/	
7	G, g	gi	/g/ o /dʒ/	
8	H, h	acca	—	
9	I, i	i	/i/ o /j/	ì, ī ^[2] , ī ^[3]
10	L, l	elle	/l/	
11	M, m	emme	/m/	
12	N, n	enne	/n/ o /ŋ/ o /m/	
13	O, o	o	/o/ o /ɔ/	ò, ó
14	P, p	pi	/p/	
15	Q, q	cu	/k(w)/	
16	R, r	erre	/r/	
17	S, s	esse	/s/ o /z/	
18	T, t	ti	/t/	
19	U, u	u	/u/ o /w/	ù, ü ^[3]
20	V, v	vu o vi	/v/	
21	Z, z	zeta	/ts/ o /dz/	

- amore, aprire, alba, bionda, dare, domanda, dentro, italiano, fiore, finestra, Londra, mano, neve, nome, banca, pane, Roma, sera, telefono, vino, veramente,
- qui, quello, quaderno

Numero	Lettera	Nome	IPA	Diacritico ^[1]
1	A, a	a	/a/	à
2	B, b	bi	/b/	
3	C, c	ci	/k/ o /tʃ/	
4	D, d	di	/d/	
5	E, e	e	/e/ o /ɛ/	è, é
6	F, f	effe	/f/	
7	G, g	gi	/g/ o /dʒ/	
8	H, h	acca	—	
9	I, i	i	/i/ o /j/	ì, ì ^[2] , ì ^[3]
10	L, l	elle	/l/	
11	M, m	emme	/m/	
12	N, n	enne	/n/ o /ŋ/ o /m/	
13	O, o	o	/o/ o /ɔ/	ò, ó
14	P, p	pi	/p/	
15	Q, q	cu	/k(w)/	
16	R, r	erre	/r/	
17	S, s	esse	/s/ o /z/	
18	T, t	ti	/t/	
19	U, u	u	/u/ o /w/	ù, ü ^[3]
20	V, v	vu o vi	/v/	
21	Z, z	zeta	/ts/ o /dz/	

TVRDÉ VS. MĚKKÉ ZVUKY

- C + A, O, U, nebo souhláska = tvrdý zvuk
  - CASA; CODA; CUORE;
- C + E nebo I = **měkký zvuk**
  - CERTO; CELEBRARE
- G + A, O, U, nebo souhláska = tvrdý zvuk
  - GRAZIE, GATTO
- G + E nebo I = **měkký zvuk**
  - GENTILE; GELATO; GIALLO
- přidané **H** = **tvrdý zvuk** – e.g., GHIACCIO
- přidané **I** = **měkký zvuk**– e.g., CIOCCOLATO

S // SS

- Jedno „S“ mezi samohláskami = výslovnost jako [Z] – HO PRESO, DISEGNARE
- Dvě „S“ mezi samohláskami = výslovnost jako [S] – ADESSO; SPESSO;
- „S“ na začátku slova anebo mezi jednou samohláskou a jednou souhláskou = výslovnost jako [S]
  - SOLE; SPAGHETTI

VÝSLOVNOST „Z“

- znělá výslovnost: [dz]
  - ZERO; ZAINO
- neznělá výslovnost (převládající): [c]
  - VENEZIA,

SCI/SCE + GN + GLI

- SCI/SCE: výslovnost jako [ši] a [še]
  - SCIARE, SCIENTIFICO, SCENOGRAFIA
- GN: vždy vyslovováno jako [ň]
  - GNOCCHI; GNOMO; BAGNO, AGNELLO
- GLI: vždy vyslovováno jako [li]
  - FIGLIO, MAGLIETTA, PUGLIA

PŘÍZVUK

- u většiny slov – předposlední slabika:
  - **artista, scrittore, regista, signora**
- přízvuk na poslední slabice: graficky označený:
  - **università, facoltà, città, perché**
- přízvuk na třetí slabice od konce (docela častý):
  - **Napoli, Genova, gondola**
- výjimečně taky čtvrtá slabika od konce: 3. osoba mn. čísla u sloves:
  - **telefonano, parlano, abitano** – ale (noi) **telefoniamo; parliamo, abitiamo**

LETTERE STRANIERE

- j J [il'lunga] - [j dz z] – **Jacobo, Jazz, bijou**
- k K ['kappa] - [k] – **kitsch**
- w W [doppjav'vu] - [v w] – **Walter, whisky**
- x X [iks] - [x] - **taxi**
- y Y ['ipsilon, ig'grɛka] - [i j] – **Tony, yogurt**

ARTICOLI AL SINGOLARE

ROMA

Roma è la capitale d'Italia ed è famosa in tutto il mondo perché è una città antica, piena di storia, di monumenti, di chiese e di opere d'arte. Oggi Roma è una grande metropoli: ha circa 3 milioni di abitanti. Questa gente non è tutta romana: in città ci sono molte persone del nord e del sud Italia e ci sono anche molti stranieri : studenti, lavoratori e turisti. A Roma c'è sempre traffico perché le strade sono strette. Per questo gli autobus sono lenti. Per fortuna ci sono due linee della metropolitana. Nella città di Roma c'è un'altra piccola città, la Città del Vaticano. Il Vaticano è uno stato autonomo. A pochi chilometri da Roma c'è il mare, ma non c'è il porto. Il porto è a Civitavecchia, una città a circa 70 chilometri di distanza. Vicino a Roma, a Fiumicino, c'è un importante aeroporto internazionale, l'aeroporto Leonardo da Vinci.

In città c'è anche una stazione ferroviaria molto grande, la Stazione Termini e poi ci sono molti cinema, teatri, bar, ristoranti, negozi e discoteche.

L'ARTICOLI

Indeterminativi:

- singolare: **UN, UNA, UN', UNO**

Determinativi:

- singolare: **IL, LA, L', LO**
- plurale: **I, LE, GLI**

	PŘED	INDETERMINATIVO	DETERMINATIVO
Maschile	Téměř všechna slova	UN un creatore un gusto un signore	IL il creatore il gusto il signore
	Slova začínající na samohlásku	UN Un artista Un attore	L' L' artista L' attore
	Slova začínající na: S + souhl; P + souhl; Y; X; Z	UNO Uno scultore Uno psicologo Uno yogurt Uno zaino	LO Lo scultore Lo psicologo Lo yogurt Lo zaino
Ferminile	Téměř všechna slova	UNA Una lingua Una pittura	LA La lingua La pittura
	Slova začínající na samohlásku	UN' Un' architrave Un' architettura	L' L' architrave L' architettura

	PŘED	INDETERMINATIVO	DETERMINATIVO	
Maschile	Téměř všechna slova	UN un creatore un gusto un signore	IL Il creatore Il gusti Il signori	I I creatori I gusti I signori
	Slova začínající na samohlásku	UN Un artista Un attore	L' L'artista L'attore	GLI Gli artisti Gli attori
	Slova začínající na: S + souhl; P + souhl; Y; X; Z	UNO Uno scultore Uno psicologo Uno yogurt Uno zaino	LO Lo scultore Lo psicologo Lo yogurt Lo zaino	GLI gli scultori Gli psicologi Gli yogurt Gli zaini
Ferminile	Téměř všechna slova	Una lingua Una pittura	La lingua La pittura	Le lingue Le pitture
	Slova začínající na samohlásku	Un'architrave Un'architettura	L'architrave L'architettura	Le architravi Le architetture